

แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์*

ธีรสิทธิ์ ศรีขวัญแก้ว^{1*} ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

*Corresponding author e-mail: teerasit9987@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน
ความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 2) เพื่อ
เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และ3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการ
บริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 285 คน ได้มาโดยการเปิดตาราง
กำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครื่องชี้และมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารสถานศึกษา
งานกิจการนักเรียน จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ร้อยละ จัดอันดับ และการหาค่าความแปรปรวนทาง
เดียว F-Test One Way ANOVA ผลการวิจัย พบว่า 1.สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติ
ใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวมมีสภาพการ
บริหารงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนงานกิจการ
นักเรียน และปัญหาที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนไม่มีการปฏิบัติการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านต่างๆ
ตามความเหมาะสมเพื่อรับมือในสถานการณ์ความปรกติใหม่ 2.ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงาน
กิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกัน 3.แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในความ
ปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตามความ
คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุม
ชี้แจงประเมินผลการปฏิบัติงานและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้นเพื่อจัดทำสารสนเทศ
ด้านงานกิจการนักเรียน

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา; การบริหารงานกิจการนักเรียน; ความปรกติใหม่

* Received: 11 November 2023, Revised: 29 November 2023, Accepted: 1 December 2023

The Guidelines Development for Student Affairs Management in The New Normal of Schools Under The Secondary Education Service Area Office, Phetchabun

Teerasit Srikwankaew¹ Poompipat Rukponmongkol²

Master of Education in Educational Administration, Kamphaeng Phet Rajabhat University
Lecturer of Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: teerasit9987@gmail.com

ABSTRACT

The research aimed 1) to study status and problems to improve for student affairs management in the new normal, 2) to compare development for student affairs management in the new normal, classified by school sizes and 3) to seek guidelines to improve for student affairs management in the new normal under The Secondary Educational Service Area Office Phetchabun. The sample consisted of 285 school administrators and teachers. The experts were 17 for student affairs management in the new normal. The research instrument's included a questionnaire and interview form. A statistical software package was used for data analysis to find mean, Standard Deviation, frequency, percentage, raking and F-test One-way ANOVA. The research results indicated the following: Overall status of student affairs management in the new normal under The Secondary Educational Service Area Office Phetchabun was at a high level The school has not implemented student affairs administration in various areas as appropriate to cope with the new normal situation. Comparison results of the status affairs management in the new normal under The Secondary Educational Service Area Office Phetchabun classified by school sizes showed there were statistically significant. Guidelines for academic affairs administration development in the new Normal of secondary schools under The Secondary Educational Service Area Office Phetchabun, according to experts' opinions, Educational institutions should have operational plans. There was a meeting to clarify, evaluate work performance and come to a joint conclusion.

Keywords: Guidelines; Student Affairs Management; The New Normal

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579)

ในประเทศไทยนั้น มีผลการศึกษารูปแบบ การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2564) พบผลกระทบทางบวกต่อการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษา เช่น มีการปรับแผน การจัดการศึกษา ปรับวิธีการนิเทศ ติดตามและการประเมินผล มีการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีใหม่ๆ ส่งผลให้ทั้งครูและผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีมากขึ้น เป็นต้น แต่สถานการณ์ดังกล่าวก็มีผลกระทบทางลบต่อผู้เรียนเช่นกัน เช่น ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติน้อยลงและไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนและเสียโอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกและการเรียนจากการปฏิบัติจริงส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้ลดลงซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรให้ ความสำคัญกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคมการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควิชาใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงปรับตัวมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันสามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้มีภูมิธรรมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก

ด้วยเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาในเบื้องต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในวิถีชีวิตใหม่เนื่องจากเกิดการระบาดของไวรัสโควิด 19 ในพื้นที่ของโรงเรียน

มัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพราะการหาแนวทางในการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียนในวิถีชีวิตใหม่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนงานและกิจกรรมต่างๆขององค์กร ให้ดำเนินไปอย่างปกติและมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งจะสามารถนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนในวิถีชีวิตใหม่ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

1.1 ประชากรหรือผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 1,521 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับ การตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index Of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม ข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ร้อยละ 100 และนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจำแนก จัดกลุ่ม และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบบสอบถามตอนที่ 2 โดยวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว F-Test One-way ANOVA ของข้อมูลแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

2.1 ผู้ให้ข้อมูล: ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางการบริหารงาน ด้านการบริหารงาน จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูที่ทำงานกิจการนักเรียน ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญตามคุณสมบัติ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นเวลา 5 ปีขึ้นไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: แบบสัมภาษณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล: ดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการสนทนามาจำแนก จัดกลุ่ม และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ด้านที่	สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน ในความปรกติใหม่	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	4.37	0.38	มาก
2	ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	4.39	0.39	มาก
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.40	0.37	มาก
4	ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.43	0.37	มาก
5	ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.44	0.41	มาก

ด้านที่	สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน ในความปรกติใหม่	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6	ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.44	0.43	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.41	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวมมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.37, S.D. = 0.38) รองลงมาคือด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.39) และด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ลำดับที่	ด้านการตอบสนอง	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1	โรงเรียนไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในสถานการณ์ความปรกติใหม่ที่ชัดเจน	77	44.30
1	โรงเรียนไม่มีการรวบรวมข้อมูลจากระบบเพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	77	44.30
2	ไม่มีปัญหา	72	42.30
3	โรงเรียนไม่มีการดำเนินการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนของนักเรียนและมีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันให้เหมาะสมกับสถานการณ์ความปรกติใหม่	51	29.30
4	โรงเรียนไม่มีการจัดทำระบบระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับสถานการณ์ความปรกติใหม่	8	4.60

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนข้อที่มีการ

ปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในสถานการณ์ความปรกติใหม่ที่ชัดเจน (ร้อยละ 44.30) รองลงมา โรงเรียนไม่มีการรวบรวมข้อมูลจากระบบเพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบันในสถานการณ์ความปรกติใหม่ (ร้อยละ 44.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนใน						
ความปรกติใหม่		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.831	2	0.416	2.869	.058
	ภายในกลุ่ม	40.847	282	0.145		
	รวม	41.678	284			
2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.689	2	0.844	5.725*	.004
	ภายในกลุ่ม	41.595	282	0.148		
	รวม	43.284	284			
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.336	2	0.668	4.847*	.009
	ภายในกลุ่ม	38.855	282	0.138		
	รวม	48.140	284			
4. ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.594	2	1.297	10.06*	.000
	ภายในกลุ่ม	36.355	282	0.129		
	รวม	38.948	284			
5. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.881	2	0.940	5.603*	.004
	ภายในกลุ่ม	47.327	282	0.168		
	รวม	49.208	284			
6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.420	2	1.210	6.604*	.002
	ภายในกลุ่ม	51.667	282	0.183		
	รวม	54.087	284			

$p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริม

ประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ลำดับที่	แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในความปรกติใหม่	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงประเมินผล การปฏิบัติงานและหาข้อสรุปร่วมกัน เพื่อจัดทำสารสนเทศด้านงานกิจการ นักเรียน	16
2	สถานศึกษาควรรวบรวมข้อมูลงานกิจการนักเรียนผ่านทางระบบออนไลน์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล	15
2	สถานศึกษาควรเริ่มประชุมวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทันที โดย ใช้วิธีการวางแผนการปฏิบัติงานผ่านทางออนไลน์มากขึ้น และเริ่มปฏิบัติงาน กิจการนักเรียนทันที	15
3	สถานศึกษาควรเริ่มวางแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยจัดทำ โครงการและขั้นตอนต่างๆอย่างชัดเจน มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร มีการ กำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	13

จากตารางที่ 4 พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนพบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงประเมินผลการปฏิบัติงานและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้นเพื่อจัดทำสารสนเทศด้านงานกิจการนักเรียน (f=16) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรรวบรวมข้อมูลงานกิจการนักเรียนผ่านทางระบบออนไลน์ โดยใช้เว็บไซต์ เพจ ไลน์ หรือโปรแกรมอื่นๆให้มากขึ้นเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล (f=15) สถานศึกษาควรเริ่มประชุมวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทันที โดยใช้วิธีการวางแผนการปฏิบัติงานผ่านทางออนไลน์มากขึ้น และเริ่มปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทันที (f=15) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพและปัญหาและการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จากการใช้แบบสอบถาม

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์จากการใช้แบบสอบถาม โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงาน

กิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ พบว่า ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

1.2 การศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในสถานการณ์ความปรกติใหม่ที่ชัดเจน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในสถานการณ์ความปรกติใหม่ที่ชัดเจน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดไม่มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ได้แก่ โรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรและเป็นปัจจุบันเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ความปรกติใหม่ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนไม่ปรากฏกิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่ดำเนินการโดยนักเรียนตามหลักประชาธิปไตย สามารถเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้และมีเหมาะสมภายใต้สถานการณ์ความปรกติใหม่ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนไม่มีการนำผลการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้การปฏิบัติงานในสถานการณ์ความปรกติใหม่

1.3 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน แตกต่างกัน

2. การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 ท่าน สรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงประเมินผลการปฏิบัติงาน และหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้นเพื่อจัดทำสารสนเทศด้านงานกิจการนักเรียน

2. สถานศึกษาควรวางแผน มอบหมายงานให้บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ทำการวิเคราะห์งานเพื่อกำหนดแนวทาง กลยุทธ์และวิธีการ เมื่อได้วิธีการแล้วนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาร่วมกัน
3. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียนผู้ปกครอง สภานักเรียน ตัวแทนผู้เรียน เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ตรงและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
4. สถานศึกษาควรมีการจัดทำกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอและมีหลักฐานรายงานผลการดำเนินการในรูปแบบออนไลน์
5. สถานศึกษาควรมีการศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแล้ววางแผนหาแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันและเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานส่งเสริมประชาธิปไตย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

1.1 การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนรวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาทิตย์ ธรรมแสน และภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล (2565) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนสรรพวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) ศึกษาผลการใช้แนวทางพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนสรรพวิทยาคม การศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสรรพวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูโรงเรียนสรรพวิทยาคม พบว่าสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสรรพวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสรรพวิทยาคม ได้ให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2 การศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามโดยรวม พบข้อที่มีปัญหาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกันจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนให้เหมาะสมกับความปรกติใหม่ในปัจจุบัน ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัมปนาท อาทิตย์ตั้ง (2565) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน 3) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่า แนวทางการบริหารอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารงานกิจการนักเรียนควรมีการส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียน เพื่อให้ผลในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น โดยให้ครูมีส่วนในการดำเนินการจัดทำคู่มือการบริหารงานกิจการนักเรียน และคู่มือนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

1.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นภาระงานที่จำเป็นในสถานศึกษาทุกสถานศึกษา มีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนและมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆไว้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภัญญา นามธรรม (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน และครูผู้สอนที่ไม่ได้รับผิดชอบงาน กิจการนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยผู้ที่

ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผล การดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านมากกว่าผู้ที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก

1.4 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงประเมินผลการปฏิบัติงานและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้นเพื่อจัดทำสารสนเทศด้านงานกิจการนักเรียน ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี มีแนวทางดังนี้ 1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ ครบถ้วนตามขั้นตอน ในส่วนของการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนก็ต้องจัดทำข้อมูล และจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน จากนั้นให้ดำเนินงานตามแผน และขั้นสุดท้ายคือการประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ในจังหวัดอื่น ๆ หรือทุกจังหวัด เพื่อที่จะได้รับผลการวิจัยที่ครอบคลุมและกว้างขวางขึ้น
3. ควรพัฒนาตัวแปรเชิงวิชาการ โดยการใช้วิธีการสนทนากลุ่ม หรือประชุม เชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาวิจัยการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเชิงคุณภาพ เพื่อความสมบูรณ์ของผลงานวิจัย

องค์ความรู้ใหม่

โรงเรียนมีแผนการปฏิบัติงานด้านงานกิจการนักเรียนที่เป็นแบบแผนในลักษณะเดียวกันมีการวางระบบการทำงานที่ชัดเจน และปัญหาที่พบคือโรงเรียนไม่มีการปฏิบัติการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านต่างๆตามความเหมาะสมเพื่อรับมือในสถานการณ์ความปรกติใหม่ ซึ่งมีแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกันจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนให้เหมาะสม สถานการณ์ความปรกติใหม่ให้สอดคล้องกับปัจจุบัน แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในความปรกติใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจง

ประเมินผลการปฏิบัติงานและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้นเพื่อจัดทำสารสนเทศด้านงานกิจการนักเรียนอย่างต่อเนื่องและปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ความปรกติใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท อาทิตย์ตั้ง. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. *วารสารเพื่อการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 5(2), หน้า 100-109.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2558, เมษายน-กันยายน). แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 4(1), หน้า 143-155.
- สุกัญญา นามธรรม (2566). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2561). *พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาทิตย์ ธรรมแสน และภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2565). การพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนสรรพวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก. *วารสารสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 16(2), หน้า 26-40.